

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА СТАТИСТИКИ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ СТАТИСТИКИ У ЗАКАРПАТСЬКІЙ ОБЛАСТІ

ВАЛОВИЙ РЕГІОНАЛЬНИЙ ПРОДУКТ ЕКОНОМІКИ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Статистичний збірник

Ужгород 2015

ПЕРЕДМОВА

Статистичний збірник "Валовий регіональний продукт економіки Закарпатської області" містить інформацію про результати річних розрахунків основних макроекономічних показників діяльності області – валового регіонального продукту, випуску товарів та послуг, проміжного споживання та валової доданої вартості.

Відповідно до Плану дій щодо реалізації Стратегії розвитку державної статистики на період до 2017 року остаточні розрахунки складових ВВП, починаючи з 2012 року, здійснені з урахуванням методологічних змін, передбачених оновленими міжнародними стандартами у сфері статистики національних рахунків Системи національних рахунків 2008 року¹ та Європейської системи національних та регіональних рахунків 2010 року², з використанням нової версії Класифікації видів економічної діяльності 2010 року³.

Детальний опис змін, які відбулися в методології національних рахунків, наведено в методологічних положеннях⁴, розміщених на офіційному веб-сайті Державної служби статистики України.

У збірнику наведено дані щодо обсягів створеного у кожному регіоні валового регіонального продукту та валової доданої вартості за видами економічної діяльності. Вміщено інформацію щодо структури та динаміки випуску товарів і послуг та валової доданої вартості області.

У збірнику наведено показники середні по країні та її областях.

Для наглядності і зручності користування збірник проілюстровано графіками та діаграмами, вміщено аналітичні матеріали та методологічні пояснення.

Видання розраховане на широке коло читачів.

¹ Система национальных счетов, 2008. Комиссия Европейских сообществ, МВФ, ОЭСР, ООН, Всемирный банк, Нью-Йорк.

² Європейська система національних та регіональних рахунків, 2010. Євростат. /The European System of Regional and National Accounts, 2010. Eurostat. Regulation (EU) No 549/2013 21 May 2013.

³ Класифікація видів економічної діяльності (КВЕД-2010), наказ Державного комітету України від 23.12.2011р.№396.

⁴ Методологічні положення оновленої версії системи національних рахунків 2008 року (наказ Державної служби статистики України від 17.12.2013р.№ 398).

ЗМІСТ

Передмова	3
Скорочення	4
Умовні позначення	4
1. ВАЛОВИЙ РЕГІОНАЛЬНИЙ ПРОДУКТ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	8
1.1. Валовий регіональний продукт	8
1.2. Валовий регіональний продукт.....	8
1.3. Індекси фізичного обсягу валового регіонального продукту.....	9
1.4. Індекси фізичного обсягу валового регіонального продукту в розрахунку на одну особу.....	9
2. ВИПУСК ЗА ВИДАМИ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗА 2012–2013 РОКИ.....	10
2.1. Випуск товарів і послуг за видами економічної діяльності.....	10
2.2. Випуск товарів і послуг промисловості.....	11
2.3. Виробництво найважливіших видів промислової продукції за 2012–2013 роки.....	11
2.4. Структура випуску за видами економічної діяльності.....	15
2.5. Структура випуску товарів і послуг за видами економічної діяльності в 2013 році.....	16
2.6. Індекси фізичного обсягу випуску за видами економічної діяльності.....	17
3. ПРОМІЖНЕ СПОЖИВАННЯ ЗА ВИДАМИ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗА 2012–2013 РОКИ.....	18
3.1. Проміжне споживання за видами економічної діяльності.....	18
3.2. Структура проміжного споживання за видами економічної діяльності.....	19
3.3. Питома вага проміжного споживання у випуску за окремими видами економічної діяльності.....	20
4. ВАЛОВА ДОДАНА ВАРТІСТЬ ЗА ВИДАМИ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗА 2012–2013 РОКИ.....	21
4.1. Валова додана вартість за видами економічної діяльності.....	21
4.2. Структура валової доданої вартості за видами економічної діяльності.....	22
4.3. Структура валової доданої вартості за видами економічної діяльності в 2013 році.....	23
4.4. Індекси фізичного обсягу валової доданої вартості за видами економічної діяльності.....	24
4.5. Виробництво валової доданої вартості на одну гривню проміжного споживання за окремими видами економічної діяльності.....	25
5. ОКРЕМІ ЗІСТАВЛЕННЯ ПО РЕГІОНАХ УКРАЇНИ.....	26
5.1. Валовий регіональний продукт за регіонами України.....	26
5.2. Валовий регіональний продукт у розрахунку на одну особу за регіонами України.....	27
5.3. Індекси фізичного обсягу валового регіонального продукту за регіонами України.....	29
5.4. Індекси фізичного обсягу валового регіонального продукту у розрахунку на одну особу за регіонами України.....	30
5.5. Випуск за регіонами України.....	31
5.6. Індекси фізичного обсягу випуску за регіонами України.....	33
5.7. Валова додана вартість за регіонами України.....	34

5.8. Частка регіонів у валовій доданій вартості України.....	36
5.9. Валова додана вартість у розрахунку на одну особу за регіонами України.....	37
5.10. Індекси фізичного обсягу валової доданої вартості за регіонами України.....	39
5.11. Індекси фізичного обсягу валової доданої вартості у розрахунку на одну особу за регіонами України.....	40
5.12. Випуск товарів та послуг за видами економічної діяльності за регіонами України в 2013 році.....	41
5.13. Частка регіонів у випуску України за видами економічної діяльності в 2013 році.....	44
5.14. Структура випуску за видами економічної діяльності за регіонами України в 2013 році.....	47
5.15. Індекси фізичного обсягу випуску за основними видами економічної діяльності за регіонами України в 2013.....	50
5.16. Валова додана вартість за видами економічної діяльності за регіонами України в 2013 році.....	53
5.17. Частка регіонів у валовій доданій вартості України за видами економічної діяльності в 2013 році.....	56
5.18. Індекси фізичного обсягу валової доданої вартості за основними видами економічної діяльності за регіонами України в 2013 році.....	59
Методологічні положення	62

Валовий регіональний продукт економіки Закарпатської області за 2013 рік

Обсяг валового регіонального продукту, який утворений у Закарпатській області за 2013р. становив 21400 млн.грн. Частка області у загальному обсязі валового регіонального продукту України склала 1,4%.

У розрахунку на одного жителя валовий регіональний продукт області становив 17044 грн., що більше, ніж у 2012р. на 0,3%. Проте, у порівнянні з середнім по країні, цей показник склав лише 50,9%. Серед областей країни серед областей Західного регіону за розміром ВРП у розрахунку на одного мешканця область займала двадцять п'яте місце, випереджаючи тільки Тернопільську та Чернівецьку області.

У 2010р. випуск товарів та послуг склав 33106 млн.грн. або на 13,0% більше, ніж у 2009 році.

Найбільшу частку валового випуску створено в промисловості, зокрема в переробній промисловості – 37,8%.

Обсяги проміжного споживання у 2010р. склали 18568 млн.грн. Питома вага проміжного споживання у випуску в цілому по області склала 52,09% і була на 4,64 в.п. меншою, ніж у 2008р., проте на 4,58 в.п. більшою від середнього рівня по країні.

Основною складовою валового регіонального продукту є валова додана вартість, обсяги якої у 2009р. (у цінах попереднього року) зменшилися на 15,4%, внаслідок зменшення обсягів валової доданої вартості за більшістю видів економічної діяльності.

Зменшення валової доданої вартості області зумовлено спадом виробництва у переробній промисловості майже наполовину, у будівництві – на третину, порівняно з попереднім роком.

Більш високими темпами, ніж у 2008р. утворювалася додана вартість у сільському господарстві, мисливстві, лісовому господарстві, де приріст її склав 2,8%, у сферах охорони здоров'я та надання соціальної допомоги і освіти відповідно на 6,1% та 1,7%.

Водночас, внесок видів економічної діяльності у формуванні валової доданої вартості не однаковий.

У 2009р., як і в попередні роки, домінували обсяги валової доданої вартості торгівлі: ремонт автомобілів, побутових виробів та предметів особистого вжитку, сільського господарства, мисливства, лісового господарства, діяльність транспорту та зв'язку і питома вага цих видів економічної діяльності збільшилася в порівнянні з 2008р. на 1,5 в.п., 0,6 в.п. та 0,8 в.п. і склала у структурі відповідно 15,9%, 13,8% та 12,7%. Частка переробної промисловості зменшилася на 7,0 в.п. і склала у 2009р. 13,7%.

Відмічались незначні зміни, у сторону збільшення питомої ваги у сферах державного управління, фінансової діяльності, охорони здоров'я та надання соціальної допомоги.

МЕТОДОЛОГІЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

На регіональному рівні узагальнюючим показником, який характеризує рівень розвитку економіки області, є валовий регіональний продукт (ВРП)¹.

Показниками, які застосовуються при визначенні ВРП виробничим методом, є випуск, проміжне споживання, валова додана вартість, податки та субсидії на продукти.

Випуск – це вартість товарів і послуг, які є результатом виробничої діяльності одиниць-резидентів у звітному періоді.

У відповідності з прийнятими в СНР 2008 критеріями випуск уключає:

- усі товари незалежно від їхнього використання (як товари поставлені іншим одиницям, котрі їх не виробляють, так і товари, вироблені для власного кінцевого споживання або нагромадження, включаючи приріст запасів матеріальних оборотних коштів у виробника);

- послуги, надані іншим інституційним одиницям, зокрема неринкові послуги органів державного управління і некомерційних організацій;

- побутові й домашні послуги (приготування їжі, прибирання, догляд за дітьми тощо), які надаються найманою домашньою прислугою, що оплачується;

- умовно-обчислена вартість послуг із проживання у власному житлі.

Для оцінки випуску за видами економічної діяльності використовуються **основні ціни**, тобто вартість, яку виробник отримує за одиницю товару чи послуги, за виключенням податків на продукти та включаючи субсидії на продукти (крім субсидій на імпорт).

Ринкові ціни застосовуються для оцінки випуску товарів та послуг у цілому по економіці. Вони включають податки на продукти за виключенням субсидій на продукти.

Проміжне споживання включає витрати на товари та послуги, які використані інституційними одиницями для виробничих потреб (сировину, паливо, енергію, поточний ремонт, послуги транспорту, фінансових установ тощо). До складу проміжного споживання входять також витрати із забезпечення належних умов праці та професійної підготовки працівників за рахунок коштів підприємств, на купівлю продуктів харчування та медикаментів медичними установами, витрати військових формувань на озброєння, харчування й обмундирування, витрати на відрядження за виключенням добових.

¹ До 2004 року узагальнюючим показником була валова додана вартість (ВДВ).

Валова додана вартість (ВДВ) відображає додатково створену вартість у процесі виробництва й визначається як різниця між вартістю вироблених (випуск) і вартістю повністю використаних у процесі виробництва товарів і послуг (проміжне споживання).

Розрахунки ВДВ по областях України за 2013 рік здійснено за видами економічної діяльності згідно з Класифікацією видів економічної діяльності (КВЕД). Валова додана вартість регіону складається із суми ВДВ усіх видів економічної діяльності.

Валова додана вартість в основних цінах розраховується як різниця між випуском та проміжним споживанням кожного виду економічної діяльності. Вона містить у собі первинні доходи, що створюються учасниками виробництва.

Податки на продукти – це податки які справляються пропорційно кількості або вартості товарів і послуг, вироблених, реалізованих або імпортованих виробничою одиницею-резидентом. До них відносяться податок на додану вартість, акцизний збір, імпорتنі та експортні мита, податок з реклами, готельний збір, єдиний податок на підприємницьку діяльність, збір на розвиток виноградарства, садівництва і хмелярства, митні збори, відрахування від плати за транзит природного газу, нафти й аміаку через територію України тощо.

Субсидії на продукти – це насамперед, субсидії, які надаються пропорційно кількості або вартості продуктів та послуг, реалізованих на внутрішньому ринку або експортованих виробничою одиницею-резидентом. Вони включають відшкодування із державного та місцевих бюджетів підприємствам у порядку державного регулювання цін на сільськогосподарську та іншу продукцію. Другий різновид таких субсидій призначається для покриття поточних збитків підприємств (зокрема, житлово-комунального господарства, установ культури тощо), поліпшення їхнього фінансового становища шляхом поповнення оборотних коштів або компенсації окремих витрат.

Валовий регіональний продукт у ринкових цінах визначається як сума валової доданої вартості усіх видів економічної діяльності в основних цінах, включаючи чисті податки на продукти.

Розрахунок індексів фізичного обсягу ВРП та ВДВ, частки області у випуску та ВДВ, структури випуску та ВДВ регіону за видами економічної діяльності за 2013 рік здійснено виходячи із млн. грн.

Види економічної діяльності наведені у збірнику за 2012, 2013 роки відповідно до Класифікації видів економічної діяльності (КВЕД), затвердженої наказом Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 11.10.2010 № 457 (наказ Державного комітету статистики України від 10.12.2010 № 503).

Розрахунки ВРП за областями України проводяться відповідно до I рівня класифікації одиниць адміністративно-територіального устрою України Класифікатора об'єктів адміністративно-територіального устрою (КОАТУУ), ДК 014-96, затвердженого та введеного в дію наказом Державного комітету стандартизації, метрології та сертифікації України від 31.10.1997 №659.